

Forfatter: Lyschander, C. C.

Titel: Christians V's Hylding

Citation: Lyschander, C. C.: "Christians V's Hylding", i Lyschander, C. C.: *C. C. Lyschander's digtning 1579-1623*, 1989, s. 335. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-lys-chander-shoot-workid100219.pdf> (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: C. C. Lyschander's digtning 1579-1623

Christians V's Hylding

336

Rammens orig. bredde 150 mm.

337

338

339

Høybaarne Førstis

Her Christian
den Femtis, &c.
Hylding.

NV maa ieg Skrifue oc Rime igen,
Midler stod Tiden oc Landen hen,
I fulde god Fred oc Lune,
Til **Danner Konning** med tid oc dag,
Høyuictig betencket den Gierning oc Sag,
Med Danske Herrer oc Dune.
Oc effter hans Naadis Elskelig Søn,
Nu voxte oc bleff en Herre kiøn,
I Førstelig Sind oc Mode,
Der skinnid i hannem den Art oc Aand,
Hand skulde vel bliffue sit Fæderne Land,
Oc Kongelig Husz til gode.
Oc wi, vort Leffnit oc alle vor Aar,
Er som det suage oc hengende Haar,
Der ingen mand kand paa lide,
Oc dag oc drag vaar aldrig god,
Heldst naar en Gierning vaar kommen paa Fod,
Da halis i langden tide.
Med fleer slig høye betenckelig Ting,
Som rand den Herre oc Konning i Sind,
Som Pennen icke kand skriffue,
Thi siuntis hans Naade oc gode Mend,
Som all den Leylighed vaar bekend,
Den Sag til ende at driffue.
Oc effter som det vdi forðum gick,
Med Kongelig Pract oc gammel Skick,
Som mand pleyer Konger at suere,
Vdi alle oc huer hans Naadis Land,
Vnder oben Himmel for menige Mand,
Med Knæfald oc anden slig Ære.
Hans Stender samtydelig, hen paa reed,
At hylde oc giøre ham Landsens Eed,
Med fast oc frydefuld Sinde,

340

At Kongen oc alle i Landet boe,
Kunde vide huad de skulle lide paa,
Oc dragis slig Eed til minde.
Thi lod hand vdgaa sin Kongelig Breff,
Da mand et tusind aff Guds Aar skreff,
Sexhundrit oc ti de vaare,
Oc sende dem vide i alle sine Land,
Offuer **Danmarck** oc **Norrig** sit Folck til haand
Gaff dennem sin Villie faare.
At effter de haffde rom tid for hen,

Keyszet hans Søn til Riget igen,
Om Gud saa vilde det haffue,
At hand skulle leffue den Dag oc Tid,
Naar Gud oc Aaren oc Alderdoms id,
De lagde den Herre i Graffue.
Oc haffde loffuid med Haand oc Mund,
Med Breff oc Segel, vdi huilcken Stund,
Hans Naade det vilde begere,
Da at fuldgjøre sit Løffte oc Saffn,
Kongen til ære oc dennem til gaffn,
Den vnge *PRINTZ* Hylde oc suere.
Da haffde hans Naade (sligt Løffte vaar sked)
For got oc raadeligt nu anseet,
At lade den vnge Herre,
Vdi alle oc huer hans Riger oc Land,
Aff Vndersatte oc menige Mand,
Stadfeste oc hylde med ære.
Oc haffde berammit visz Tid oc Sted,
Lod dennem bede oc biude der med,
Først Danmarckis Raad paa reede,
Saa Adelen alle særdelis oc seer,
Med dem i den høye Skole er,
Personlig tilstede at være.
De andre huer effter sin Stad oc Reed,
Effter Landsens Seduane oc gammel Seed,
Selff vnder sig nogen vduale,
Oc dennem fremsende med fuldmact oc Bref
At huad de handlede gjorde oc dreff,
Det vilde de Myndig' mæle.

341

Oc da ydermere om Hylding oc Kaar,
Forfare oc acte huad gaffuis for,
Derinden at lade oc gjøre,
Huad der aff hans Stender oc Rigens Mend,
For got bleff anseet oc loffligt kiend,
Som de skulle der mer' høre.
Forhaabendis alle oc huer for sig,
Som tro Vndersaatte goduillelig,
Lod sig herinden befinde,
Hans Naade igen loffuit alle oc huer,
En Naadig Herre oc Konning kier,
Der vilde med Hu oc Sinde.
Ramme oc vide der' beste oc tar,
Som hand tro Vndersatt' plictig vaar,
Med mere som Breffuene liude,
Oc lod saa strax der Aaret gick ind,
Sligt ridelig kynde sin Lande omkring
I god betimelig tide.
Oc effter at bøde Crone oc Land,
De henger oc staar i Guds Haand,
Huem hand vil hielpe oc styrcke,
Da lod hand biude aff Gudelig iid,
Almindelig Bøn oc Bededags tid,
Den Himmelske Gud at dyrcke.
Affbede sin Synd oc store Bryst,
Formane om hielp oc Hiertens trøst,
I alle vor Giernings sage,
At Gud hand vilde (som alt formaa,)
For Rige for Konge for Folckid staa,
Oc altingist lempe oc mage.
At Wi motte huile i Lycke oc Fred,
Med Landsens gode oc rolighed,
Oc styrckis vdi det Gode,
Vilde være vor Raad oc beste Forsuar,

Nu tilstede i Anslag Hylding Kaar,
Oc hielpe sin Ville paa Fode.
Der paa beskicked hans Naade sin Sag,
I Mars Maanid paa den fiortende Dag,
I Siælland i Kiøbmands Hawne,

342

Anfange om Hylding oc stille der hosz,
Alt huad hans Rige kund' være til rosz,
Oc menige Mand til gaffne.
Oc effter at Riget, nest Gud, vid Rett,
Som lowlig i Landet er giffuen oc Set,
Regeris oc holdis ved lige,
Dernest beskermis med Suerd oc Skiold,
Mod dem som gjør' ilde oc offuervold,
Oc icke vil lade sig sige.
Oc Rigens Velfart den henger der paa,
At nogen er til, det forre kand staa,
Naar Gud en Herre vil kalde,
Da lempid hans Naade med forsiun oc flid,
Alt dette at handlis til samme tid,
Der obenlig for dem alle.
Oc effter der indfald mang' anden Sag,
Forskreff en almindelig Herredag,
Oc rettere Ting at holde,
At Fattig oc Rijg slet ingen forget,
Skulle alle Time bod' Loff oc Ret,
Som trengdis med Mact oc Volde.
Lod dernest tilbiude sin Adel oc Mend,
Huer effter sin Taxt som hand var kiend,
Med Røstning oc Rytter at møde,
Derinden forfare beskedelig,
Om nogit kom paa, huor huer for sig,
Hand holdt sin Sag vdi skiøde.
Hand lod dem stille paa slettiste Heed,
Ridder oc Suenne huer i sin Reed,
Med fryd oc flyende Fane,
Bestillid dem Pladtzen hen om i Ring,
Med Rigens Raad stillid sig der ind,
Oc bragte dem paa den Bane:
Trommeterne bleste oc Trummen hun gick,
Det gaff i Marcken slig Art oc Skick,
Som det vaar i Fiende Lande,
Der stack vdi Hesten oc Manden et Mod,
De actede ringe om Liff oc Blod,
Som Slactingen vaar for Haande.

343

De reed her igemmel med Skiold oc Suerd
Med Hest oc Harnisk oc anden Krigszferd,
De viste sig vel at teere,
Hand mynstred oc actede huer for sig,
Huem sig holde tapffer oc Ritterlig,
Lod hand med ære passere.
Oc som det i Marcken er gammel vijsz,
Bleff skenckid en huer baad Spot oc Prijsz,
Som hand der monne forhuerre,
Dog maa mand de Siølandsfar giffue den Rosz,
Som alle vid' sige som der vaar hosz,
Den Konning gaff dennem stor Ære.
Saa bleff de stillid hen om vdi Reed,
Hand prøffuid oc tumlid dem Mangede,
Om de deris Hest kunde ride,
De førdis hen om, bode hid oc her,
I flyende rend baade did oc der,

Dog ordnlig' paa alle Side.
Mand hørde der med stor bulder oc røisz,
Huur Jordan hun rystid oc Hestene fnøisz,
De Stycker i Marcken klinge,
Der kunde mand see stor Euentyr Spil,
Huur Hestene foer baade aff oc til,
Oc huem der med act oc sinde.
Holdt sit Rytteri artig oc klar,
Oc med slig Sager beuarid vaar,
Oc lod sig Ridderlig finde,
Ey ene med Macten, Styrcke oc Strid,
Men mere med Brugen, Anslaug oc Flid,
Sin Fiend' i Marcken at tuinge.

SAA lod mand da ringen oc reden slaa,
Oc tackede aff, oc reed der fra,
Med megen stor Pract oc Ære,
Ledsagede sin Herre oc Konning hen,
I Byen ind paa Festen igen,
I sin Beholding at være.
Der gledes sig ved, bode Lod oc Krud,
Folck oc Sted, med Stycker oc Skud,
Som lode sig vide høre,

344

De Rytter hoffuerit, vaar lystig oc fro,
De tumlid der' Heste, oc rede der fra,
Deris Herrer til Herberg at føre.
Tiden hun gick, huer acted sin Sag,
Til god betimelig anden Dag,
At der kom Tiding oc Rycte,
Hans Naadis Fru Moder for haanden vaar,
At komme der ind, oc see det Kaar,
Som Mand Voris *Printz* beskickte.
Thi tog hans Naade den Sag i act,
Hendis Førstelig Naade med ære oc Pract,
I Marcken at vilde vndfange,
Oc lod beskicke det Burgerskaff,
I Vaaben oc Røstning, fra Slottid hen aff
Saa langt som Byen kund lange;
Der stode de' Gaderne langs hen need,
I skinnende Harnisk, huer i sin Reed,
Med Spidtz oc bøsser i Hende,
Hans Naade reed vd med mangan skiøn Mand
Oc møtte hend' Naade mod huden Sand,
Der lod hand sin Rytter vende.
Selff rycte den Herre fra Hoben hen,
Vndfanged hend' Naade oc kom igen,
Med Førstelig Pract oc Fore,
Det vaar stor glæde at see den Skick,
Huur Søn oc Moder hin anden vndfick,
Oc ære som de der giore.
Trommeterne liude oc bleszde der ved,
Det Skreg det hørdis saa langt aff leed,
Der vaar idel lyst oc glæde,
Hestene spillid oc gick vdi spring,
De Rytter vaar fredig oc frisk i Sind,
Oc Rycte saa foert aff stæde.
Mod Byen hen ind: oppaa den Vold,
Saa mand de Stycker saa mangefold,
Huur de vaar stillid paa Rede;
De laae der om, som Løffuen hin graa,
Med glubende Munde, der Vaacter aa,
De villiste Diuer at beede.

345

De Herrer drog ind, saa fyrret mand paa,
Oc lod de Stycker at Marcken gaa,
At Jorden hen vnder dem ryste,
Ild oc Røg stod offuer den By,
Der faldt sig ind, sligt bulder oc kny,
Som Himmel oc Jord vilde bryste.
Saa kom den deylige Skare her for,
Saa kostelig oc mangfoldig den vor,
Mand kunde den icke telle,
Først vaar der fremmist vdi den færde,
Et hundred Soldater med Bøsser oc Suerd
De beste mand kunde vduelle.
Vaar alle Danske oc Gydinge Blod,
Hans Naade for Tiden affrette lod,
Om de vilde Krigszmend bliffue,
De trente her for saa tapfferlig,
At Spanien oc Valland kand icke for sig,
Oss bedre Soldater giffue.
Deris Farffue vaar idel Himmel blaa,
Hin korte Kaszjacker haffd' de oppaa,
Vaare ledig oc rask til Fode,
Saa strax paa reden fulde der nest,
Den Siælandske Fane med Harnisk oc Hest
Vdrøstid offuer ald maade.
Trommeterne holdt det første Leeed,
De bleszde oc Larmed som der er seed,
Oc lod sig høre saa vide,
Saa fulde der effter den menige Hoff,
Som det haffde været den bloiste Skoff,
Der skiolder om Vinters tide.
Den Fane hun sueffuit oc vaar vel kiend,
Der vnder reed mangen rask vnger Suend,
Bekled vdi Jernit hin kaalde,
Ridder oc Suenne huer i sin sted,
De lod sig finde oc vaar der med,
Berusted saa mangefolde.
Der effter saa reed hans Naadis Hoff,
Den gaff den Herre stor Prijsz oc Loff,
Hand dem saa Førstelig førde,

346

For an hen mange Trommeter paa Reed,
De holdte fast ved den forige Seed,
Oc lode sig prectige høre.
Der med bleff førde nogen Heste her for,
De skiønist som vaar vdi Kongens Gaard,
Med kostelig Sadel oc Tømme,
Dernest Marskalcken flux i sit hold,
Med Kongens Hoff Juncker oc Adel bold,
Stafferid som sig monne Sømme.
Dennem prydde Vngdom oc Deilighed,
Med Ynde oc Held saa Mangeleed,
Med tuctige Lader oc Sinde,
Deris Tøg, deris Suerd, deris Sadel oc Hest,
Fandtz vdstafferit som de vaar best,
Hosz feigerst Ridder at finde.
Deris Klæder vaar gandske fra Haand til Fod,
Aff idel Siden oc Sammet god,
Forblandit med mange slags Farre.
Deris Hatte vaar offuer oc offuer dect,
Med kostelig Feire saa herlig beleg,
Med Perler oc dyrebar Vare.
Det gaff vdi reden slig ynde oc art,
Som stierne der skinner baad hell oc klart,
I mørckiste Nat oc tycke,

Oc som de Blomster bode Brune oc Blaa,
Bepryder de Enge hen vde ved Aa,
Saa monne de Reden smykke.
Deris Fane den førde en Hertug god,
Aff Holster Land oc Førstelig Blod,
Den Herre *Philippus* hede,
Der effter stillid sig ordentlig ind,
Det Meenige oc gandske Hoffgesind,
Med Rytter oc Suenne paa rede.

SAa skinnid hans Naadis egen Thog,
Trommeterne fore i Veyen drog,
Med Puppenslager oc Tromme.
De bleszde oc spillid med glæde oc fryd,
Mand hørde saa langt den Larm oc Liud,
Før de her for monne komme.

347

Der paa fulde flux sin ordenlig,
Hans Naadis Spidtzjuncker saa kostelig,
En deylig oc vnger Skare,
Som Lillien hun voxer blant høyeste Træ,
Saa vaar de blant andre Rytter at see,
Med deylige Ansict oc klare.
Der med da saa mand i reden her,
Hans Mayestet komme i Kongelige fær,
Med Førstelig Pract oc Ære,
Der fulde med hannem bod' Ære oc Tuct,
Hans Adfer oc Lader de fulde ham smuct,
Mand ynsked den mectige Herre,
Lycke oc Fred, fem tusind Leed,
Med Kongelig Husz oc Herrer paa Reed,
Gud Rigit oc dennem til gode,
Der stode de Borgere Mand fra Mand,
At Gaderne need med vebnit Haand,
At tiene hans Naade til Fode.
De Fauffnit hans komme oc stillid sig for,
Med flyende Fennicker paa det Thor,
Hoffuerit saa manglede,
Den Herre hand helszit sit Folck der stod,
Oc reed saa sædelig Fod for Fod,
Saa fulde der flux paa rede.
Ald Danmarckis Raad i Led oc Led,
Mand motte sig glædis oc frydis ved,
Den herlige Hoff oc Bolde,
Dreffuelig Herrer oc kaastelige Mend,
De feigerst' Mand haffuer i Rigit kiend,
Saa Riddelg de sig holde.
Mand oc Hest med Røstning oc skick,
Saa finlig oc sindig paa Reden gick,
Med aluor oc tarrelig lade,
Der effter holt sig vdi Thogit nest,
Hans Naadis Fru Moder med Karm oc Hest,
Kom practige paa den Gade.
Hendis Folck, hendis Tog ald huerd for sig,
Det lod sig aldsammen saa Førstelig,
Effter Enckelig set oc stande,

348

Hendis Karm ved siden opslagen vaar,
At hun kunde seeis klar aabenbar,
Aff Folcket oc meenige Mand.
Det gaff hendis Naade stor ære oc Rosz,
Aff Fattig oc Rige som der stode hosz,
Hun vdi slig glædis tide,

Ville lade det kiende i alle Ting,
Huur dybt hendis Herre, hend' laa vdi sind,
Oc vilde ham' Æren vide.
Der lod sig oc see saa mangede,
Hen vnder den tarelige Deylighed,
Den ydmyge Mildhed at bygge,
Med megit andet som pryder langt meer,
End Perler oc smykker mand vduortis seer,
Oc mangel sig aff lader tycke.
Hun ryckte hen fort; oc der fulde med,
Hendis Fruenzemmer oppaa den sted,
I kostelig Karme paa rede.
Oc holdte de alle een Vijsz oc Seed,
Oc lod den fine Aluorlighed,
Erskinne i allen Stede.
Der med kom Ridende fort her for,
Rigens Raads Heste saa mange de vaar,
Med raske oc kogre Suenne,
Huer førde som Herren befaldt det best,
Sit serlige Mynster med Klæder oc Hest,
Saa vel kunde mand dem kenne.
Der paa da fulde den meenige Mand,
Som ingen tegne, ey skriffue kand,
Med megen stor bulder oc trengde,
Landsknechte, Skytter de løbe her om,
At stille de Herrer oc Folckit rom,
Til Reden hun fick en ende.
Geleigdet saa Kongen forinden sit Slot,
Saa rycte huer hen, huor ham siuntis got,
Hand vilde om Natten huile,
Siden bleff der vdblest for Fremmed oc Frynd
Oc obenlig Hylding oc Herredag kynd,
Til Afften monne dem ile.

349

Saa spilde den kaalde oc mørcke Nat,
Huar glæde mand haffde om Dagen hat,
Oc gaff en huer ro oc lijse,
Til Dagen hand gryde oc Solen gick op,
Saa falid mand Gud baade Siæl oc Krop
Hand vilde den Dag beuijse
Konge oc Rige oc meenige Mand,
De kunde lycksalig' med Hierte oc Haand,
Den Hylding til ende at driffue,
Oc fangit saa an strax Aarle daug,
Med alle sager at bringe til lauff,
Der intit forsømmid skuld' bliffue.
Hans Naade den haffde for nogen Aar,
Der ladet indrømme et kosteligt Thor,
Som der vaar aldrig føre,
Ladit Raadhusit prectige bygge oc fly,
Med vide Vdseen oc Galgerj,
Som til slig Sager mon' høre.
Oc mit hen vde oppaa den Pladtz,
Ladit bygge et høyt oc herligt Palladtz,
Med Kongelige Throne oc Sæde,
Det lod mand omklæde paa allen sted,
Ald Gullid hen offuer oc Trapperne med,
Med rødste Dug oc Klæde.
Den Trone hun vaar offuer Himled slet,
Oc bag om behengt, slet intet forget,
Med Fløygel oc dyrebar Vare,
Ald Rigens Vaaben vaar vircked der ind,
Oc listed hen ned vdi atskillige sind,
Aff Guld vdi Eddelig farre.

Sædit vaar prydet med konstlig Tapet,
Mand skiønner i Rigit ey haffde seet,
Med Sammidske Decker oc Dyne,
Herfor paa Gulffuit oc ned vnder Fod,
Vaar brid den finiste Fløygel god,
Mand skulde paa gaa oc trine.
Derfore stod lange Bencker paa reed,
Huur mand skulle knæle oc bøygge sig need,
Naar mand skulle æden giøre,

350

Siden bestilled der Pladtz oc Sted,
Huur Rigens Raad oc Adelen med,
Alting kunde see oc høre.
Det Folck det samlid sig runden hen om,
Saa mangan skiøn Mand paa Pladtzten kom,
De bleff io lenger oc flere,
Indtil der samlis slig Mænge oc trang,
Mand kunde ey vige sin Fod hen lang,
For dem mand end skulle hæere.
Lofften vaar fulde oc Tagen togs aff,
Det sligt et Vnderligt Landskaff gaff,
Som Himmel oc Jord varde fulde,
Som Bladen paa Træ oc Vrter i Dall,
Oc Fulen di flyer i Liunge Tall,
Oc Græsz skiuler sortiste mulde.
Saa bleff der need send oc kom herfor,
En hoff Soldater med Hellebor,
Hin friske blo Gydinge Knechte,
De skaffid tilside oc stillede rom,
Der med en kostelig Skare kom,
Saa vide den sig vdstreckte.
Med Karm oc Køersuend som det bør,
Oc Fruenzemmer, Jomfruer oc Møer,
Oc Danner Dronning hin bolde,
Hans Naadis Fru Moder vaar der oc med
De rycte hen ind oppaa den sted,
Der lode de stille holde.
Bleff der vndfangen oc førde ind,
Aff Mectige Herrer der stode om kring,
Paa Raadhusit med stor ære,
Der vaar dem bestillid, tuert offuen fra,
Som Tronen oc Palladtzen monne staa,
Deris Naadis sæder at være.
De Bencker de vaare saa herlig bedeckt,
Deris Fløygel det bleff i vinduet legt,
Selff stod de hen inden fore,
Som Rosen hun skinner aff høyeste Træ,
Det vaar (saa deyligt oc selden at see,)
I Danmarck to Dronninger vaare.

*

351

KOrt effter dem, fulde hans Naadis Reed,
Med Danmarckis Raad saa mangede,
Med Adel oc Hoffgesinde,
For an, kom frem, med glæde oc fryd,
Trommeter oc Tromme med larm oc liud,
Som mand hørde vide klinge.
Der effter mand nest vdi Reden saae,
Danmarckis Rigis Herrolder toe,
Med skinnende *Scepter* i Hende,
Bar Danmarckis Vaaben som konstelig,
Vaar virckid paa Kaaben, at huer for sig,

Det lod sig skedelig kiende.
Saa reed der siden i Veyen for,
De ypperste Herrer i Danmarck vaar,
Som Rigens *Regalia* førde,
De stillid sig ind, huer effter sin Reed,
Med aluor oc act, som der er seed,
Oc det sig Ridderlig hørde.
Sthen Malthesøn det Eddelig Blod,
Til Hest oc Fod en Krigszmand god,
En vide forfaren Herre,
Som bleff forordnit der samme Tid,
I Feigde oc Fred oc anden slig lid,
Ald Danmarckis *Mars* at være.
Hand førde for an med fredigt Mod,
En flyende Fane, som rødste Blod,
Den gaff i Tancke oc Sinde;
Der lagdis i Dag, det Løffte oc Baand,
For Gud imellem bod' *Printz* oc Land,
Som aldrig ingen skuld' tuinge.
Som Fanen hen for *Regalia* gick,
Saa vilde den *Printz* effter gammel Skick,
Sit Blod for Riget opsette,
Oc som vnder Fanen, reed *Printz* oc Mand,
Saa bandt de tilsammen, Liff, Blod oc Aand
Om nogen der paa vilde trette.
Som Fanen i Marcken er huer Mands lid
Saa skulle det Forbund oc allen tid,
Nest Gud, deris Trøst oc bliffue,

352

Kongen at lade før Liff oc Blod,
Huer Mand at leggis hen need vnder Fod,
Før nogen den Hylding skuld' driffue.
Oc som Rigens *Mars* den haffde i Haand,
Som Krien skal føre i alle Land,
For Kongens oc Rigens eyge,
Saa skuld' oc huer erlig der vnder reed,
Med Liff oc Blod, huer i sin sted,
Bode Hylding oc *Printz* fordeige.
Som Fanen oc førdis der Ærerig,
Saa vilde de alle oc huer for sig,
Med Blodet, Æren fordeige,
Ved Blodet straffe all Synd oc Last,
Huer erlig kand vandre sig tryg oc fast,
Guds, Rettens oc ærens Veyge.

DEr effter saa finlig paa reden kom,
Manderup Parszberg den Herre from
Ham prydet bod' alder oc ære,
Vijszdom, Høvglærdom oc Veltalenhed,
Med gammel Dansk Loffue oc Tarelighed,
Oc bragte saa herlig herfore.
Eblet vdaff det puriste Guld,
At som de hin anden vaar tro oc huld,
Saa vilde de *Printzen* skencke,
Eblet oc all deris Riger oc Land,
Med tiden leuere i Vold oc Haand,
Hans Naade derinden at tencke.
At Eblet oc Rigit er Gaffue oc Gods,
Gud lader en Herre saa lunge vær' hosz,
Som hand monne Christelig raade,
Oc lige som Guldit er skeert oc reen,
Saa holde sin Land vden Last oc Meen,
Det beste Gud giffuer til Naade.
Oc som det Eble er smuckt oc rundt,

Saa er oc et Rige, huem det er vndt,
En høy oc ypperlig Gaffue,
Oc som det runde snart rømme kand,
Saa er det oc met Rige oc Land,
Naar mand dem ey ret vil laffue.

353

Men som det Eble der fatted er,
Med stercke Finger runden om her,
Det ligger saa fast vdi Haande,
Saa huiler et Rige oc stadelig,
Som mange haffuer Venner runden om sig,
Oc Landbo vil trolig med stande.

Saa reed hen effter foert samme tid,
Sthen Brahe den Herre bod' mild oc blid,
Som da oppaa disse tide,
Haffde lengst sidet i Danmarckis Raad,
Oc styrcket vort Rige med vijse Daad,
Som alle vel nocksom vide.
Hand førde den Kongelig *Scepter* her for,
At mand med den bode Vall oc Kor,
Vilde *Printzen* skencke oc giffue,
Scepter, Velde, Regering oc Mact,
Offuer Danmarck oc huad der til er lagt,
Vdi hans Hender at bliffue.
Oc lige som Spiren er fast oc sterck,
Dog prydit hen vden med kostelig Verck,
Som giffuer hend' Art oc ynde,
Saa skal den mectig Regering oc saa,
Som med sin styrcke kand megit formaa,
Ey henge paa tuingsel oc tyngge,
Men prydis oc ziris med Dydelighed,
For Gud oc alle fem tusinde Leed,
Oc tencke sin Act oc Ære,
Oc som mand er høyt offuer alle Mand,
Saa skal mand oc alltid med Hierte oc Haand,
I Kongelig Dyder være.
Oc om sig nogen induelle vil,
Wijslig oc fredig gribe der til,
Oc lade sig icke trengge,
Men huer nyde egit, oc nøyges med sit,
Intet forringe (dog det er lit)
Som Gud haffuer giffuit i Hende.

KOrt effter da fulde en tapffer Held,
Magnus hand heed en Eddel **Vifeld**,
Som før vdi forige Aare,

354

Haffde vide hen' i den Øster Søde,
Ført Rigens Flode saa langt vnder Øe,
Oc standit den lofflige fore.
Oc bleff nu til denne Hylding oc Vall,
En Danmarckis Raad oc *Ommeral*,
Forordnit her effter at være,
Hand førde saa prectig det Gyldene Suerd,
Som Kongen aff Gud befalid er,
For Land oc Riger at bæere.
Der med at handtheffue Loff oc Rett,
Som fordum i Landen er giffuen oc sett,
Oc straffe de Arrig oc Lede,
Forsuare sin' Grendser oc Rigens skel,
De altid kand staa sig rolig oc vel,
I Fred oc i gode Rede.

DER effter kom sig saa sindelig,
Den mechtige Herre oc yndelig,
Voris Konnings Cantzler hin bolde
Christian Frijs til Borreby Gaard,
Aff Fynske Friser den Herre vaar,
Som Egerne før vdi skiolde.
Hand førde herfor, som en Rigens Mand,
Danmarckis Crone paa huidiste Haand,
At alle skuld' see oc lære,
Naar *Printzen* sit Eble, Spijr oc Suerd
Fører, som det formeldet er,
Saa hører ham Cronen med ære.
Som Cronen hun vaar aff puriste Guld,
At være saa Gud oc sit Rige huld,
Der effter sig altid føye,
Som Cronen den skinnede klar oc reen,
Beset med mangel skøn Eddelsteen,
Som skinned i huer Mands Øye.
Saa skulde den *Printz* i Hierte oc Sind,
Liuse oc skinne hen runden omkring,
Med Kongelige Dyder mange,
Saa vilde hans Folck oc Crone hans Nafn
Med Lydighed, Ære oc euig Saffn,
Den Stund de liffuit kund' lange.

355

Der med erskinnede paa den Sted,
Voris **Danner Konning** oc *Printzen* med,
Bod' Fader oc Søn til lige,
Der fulde med dennem en Kongelig Pract,
Dog alting vdi slig finhed oc act,
Som ingen Mand kand det sige.
De rede saa sindig oc sact her ind,
Oc vaare sig begge saa milde i Sind,
Med Adfer oc alle der' Lade,
I Ansict, i Facter, i Haand oc Mund,
Der skinnede vd, saa mangelund,
Ald Kongelige Gunst oc Naade.
Der stod sig om hen runden i Reed,
Drauanter oc Skytter saa mangede,
Med Bysser oc Hellebore,
Det Burgerskab stillid sig der om kring,
Med flyende Fennicker i den Ring,
Paa Kongen hen op at vare.
Mit for det Pallatz stod Herrerne aff,
Der gick for hen det Ridderskaff,
Oc Sønnen ved Faderens Side,
Som lille Kong David i fordum gick,
Hosz *Samuel* der hand Cronen fick,
Saa monne hand hosz hannem skride.
De komme for Thronen, der treende de ind,
Den Adel slog sig hen aff i Ring,
Saa vide paa begge Side,
Der stode de Herrer oppaa den sted,
Som *Salomon* i sin Herlighed,
I feigerste Alder oc Tide.
Oc som Morgenstiern hun rinder her for,
Naar Solen hen op offuer Jorden gaar,
Oc glæder all Verdens Rige,
Saa prydit oc frydit de Herrer to,
Baade Throne oc Folckit der om monne staa,
Langt meere end Pennen kand sige.
Som huer saa acted den Kongelig fær,
Bleff der offuer alt et tysz oc quer,
Mod forige Skick oc Vane,

Der med trente frem det Eddelig Blod,
 Hans Naadis Cantzler den Herre god,
 Oc stædis mit paa den Bane.
 Hand gjorde sin Tuct oc knælid der vid,
 Oc saa' sig saa vide hen vd oc need,
 Offuer alle der samlede vaare,
 Hand fanget sig an, det stod hannem vel,
 Hans Ord dem fulde bod' act oc skiel,
 Oc laae hannem redlig fore.
 Velbyrdige Herrer oc Danmarckis Raad,
 Riddermends Mend oc Adel god,
 Samt Høyguijse Mend oc Lærde,
Doctores oc Professores der nest,
Prælater, Canicker, Prouist oc Præst,
 Med Geistlig Mend oc Clærcke.
 Velact Borgemestere oc Raad paa reed,
 Erlige Burger huer i sin sted,
 Paa Stendernis vegne at være,
 Herridtz Fogder, Bønder oc meenige Mand
 Huer effter sin Stand hand neffnis kand,
 Som ere forsamlede here.
 Eder alle oc huer nock vitterligt er,
 Huor alles Vor Naadige Herre kier,
 Kong CHRISTIANUS den Fierde,
 Danmarckis oc Norgis Konning bold,
 Som Wenden oc Gotten haffuer i vold,
 I Sleszuig oc Holsten med ære,
 I Stormar oc saa vdi Dithmarsken Land,
 En mechtig Hertug som være kand,
 Oc der til end ydermere,
 En Greffue oc Første i Oldenborg,
 Oc Delmenhorst med samme koer,
 Oc andre Prouintzer flere.
 Hans Naade den haffuer for nogen Tid,
 Af høy Betencken oc Kongelig lid,
 Sin' Land oc Riger til gaffne,
 Ladet Vele Høybaarne Første køn,
 Hans Naadis elskelig kiere Søn,
 (Om wi hans Naade kand saffne.)

Den dog Gud lenge oc vel beuar,
 Ved Liff oc Rige i mange Aar,
 At staa disse Lande fore,
 At wi kunde vden all fare oc meen,
 Vide en Herre oc Konning igen,
 Oc ingen paa ny da kaare.
 Oc i Rigens Stender oc gode Mend,
 Som all disz' Lelighed er bekiend,
 Da loffuid' paa Tro oc Ære,
 At naar hans Naade for got ansaa,
 Saa vilde de legge her Haand oppaa,
 Vor *Printz* at hylde oc suere.
 Saa haffuer hans Naade med fljd oc vmag
 Høyuictig betenckt oc actid den Sag,
 Oc tagit den nu for Haande,
 Oc ladit sin Breffue vide vdgaa,
 Sin Naadis Ville der med forstaa,
 Offuer alle sine Riger oc Lande.
 Oc eder som her vdi Siæland boe,
 Oc vdi Smaalandene lige saa,
 Lod timelig der om vide,
 Her til neruerendis tid oc sted,

At møde, hylde oc gjør jer Eed,
Som loffuid er forige Tide.
Oc seer i alle med Hu oc Sind,
Her nu paa Platzzen stiller jer ind,
Jert Løffte at effterkomme,
Saa lader Vor Naadige Herre kier,
Eder alle betacke en huer oc seer,
Som tro Vndersaatte oc Fromme.
Oc loffuer igen en huer for sig,
En Naadig Herre, som gunstelig
Vil alle jert beste ramme,
Handt heffue jer Frihed, slet ingen forget,
Oc holde en huer, ved Low oc Rett,
Som det en Konning mon' sømme.
Oc beder der hosz, naar her kaldis paa,
Huer effter sin Reed, her frem vil gaa,
Oc giøre sit Løffte fylde,

358

Credentzet der ved, oc skedit der med,
Saa bleff der rymmed bod' Platz oc Sted,
Oc fangit sig an at hylde.
Først gick der frem ald Rigens Raad,
Som hosz hans Naade paa Pladtzen stod,
Oc stillid sig ind vdi Reede,
De trente her for saa Sindelig,
Det stod saa prægtig oc yndelig,
Der de skickid sig til Sæde;
Hen for den Throne vdi en Ree,
Oc alle med bucte oc bøyede Knæ,
Med opracte Hender oc Fingre,
Oc loffuid oc soer vdi høyeste Krafft,
Oc ved den Gud som alting har skabt,
(Det kostid dem icke mindre,)
For sig oc sin effterkommere med,
Danmarckis Raad effter tid oc sted,
Som komme skal eller ere,
Her CHRISTIAN den Femte, den Herre god,
Vor Kongelig Søn oc vnge Blod,
Voris Vdualde *Printz* oc Herre.
At være hans Naade med Hierte oc Mod,
Euig oc altid hulde oc god,
Den Stund de ere vdi Liffue,
Oc kiende ham for den ene er til,
Wi Danmarckis Crone leuere vil,
Om Gud hannem Liffuit vil giffue.
Forsuare med hannem, vor Fæderne Land,
For Wret oc Voldtzmend oc Fiende Haand
Oc sette op Liff oc Lycke,
Gods oc Blod oc alt det wi maa,
Om nogen hand vilde sig vnderstaa,
Den Gierning at driffue til rygge.
De vilde ham tiene til Haand oc Fod,
Alt som der' Konning oc Herre god,
Med Effne, Gierning oc Orde,
Sig holde oc handle i alle vilkaar,
I Riget oc saa hen vden for,
Som Rigens Mend egned oc borde.

359

Der paa bade de endrectelig,
Den Himmelske Gud saa hielpe sig,
Som alting haffuer i volde,
Hans Sandhed, hans Naade, hans Retfærdig dom
Hans hellige Ord, *Evangelium*,

Som de vilde det fast holde.
Der med ryste de sig ydmygelig,
Oc gick til hans Naade huer for sig,
Med Adelig Tuct oc Ære,
Oc gaffue ham Tro oc høyre Haand,
Den Stund de eignede Liff oc Aand,
Hans Mend at bliffue oc være.
Saa holdt sig huer hen i sin sted,
Oc Platzen bleff rømmet oc ledig der med,
Saa lod *Secreteren* sig finde,
Med klar fortegning hen red fra red,
Oc effter som hannem vaar giffuen besked,
Lod hand deris Naffn fast klinge.
En huer bleff ordnit oc stillid her for,
Effter som Stendernis leilighed vaar,
Med tydelig Ord oc klare,
Men de bøyet Knæ oc løffte op Haand,
Da stod Herr Cantzler den Edel Mand,
Forleszde dem aabenbare.
Vor Adel, Ridder oc Riddermendtz Mend,
De komme først for, vaar vel bekiend,
Hen stillid i visse Sæde,
Saa fulde den Høye Skole paa Reed,
Magnificus Rector i første Leed,
De andre vaar oc tilstæde.
Dernest hen vnder den samme Ly,
Hærlig Capitel aff Roskyld By,
Nogen særdelis Mend oc fine,
Saa Prouster oc Præster saa mange de vaar
Med Side Kiortler oc hengende Haar,
Effter Stand oc Leilighed sine.
Saa stillid sig ind Borgemester oc Raad,
Med meenige Borgerskab der om stod,
Hen om oppaa alle Side,

360

De holdt sig vel, der vaar iblant,
Mangen velactet oc finer Mand,
Den ære maa mand dem vide.
Paa sidsten bleff der oc kaldit for,
Herridtz Fogder oc Skriffuere som der vaar
Med Almue oc Adel Bonde,
De holdte sig tarrelig, meente det got,
Den Tarff gaff hæder oc icke Spot
Foruden, vdaff de Onde.
Der med bleff Reden oc Raden end,
Oc steden igen med Adel bespend,
Saa rycte de Herrer aff Sæde,
Trommeterne liude oc Trommen den gick,
Hen neder paa Platzen med Førstelig skick,
De Herrer til Hestene træde.
Høybaarne Førstinder oc Dronninger god
Sig for i Veyen leedsagede lod,
Med Fruer oc Jomfruer bolde,
Saa vactede huer sin reed oc skick,
Som de tilforne bod' red oc gick,
Oc ordenlig sig forholdte.
Oc komme herfor at Gaderne need,
Med fryd oc hoffuering saa mangeleed,
Den Ringiste med den Store,
Med Pract oc Ære oc lystigt Sind,
Geleigdet de Herrer paa Slottid ind,
Oc der deris Affskeed giore.
Midler vaar der hen runden om,
Glæde oc Fryd i huor mand kom,

Oc Banen sin lyst monne giffue,
Klæde oc Dug bleff skenckit til prijsz,
Der faldt mand an, ret ligeruijsz,
Som Ørnen der Fulen vil gribe.
Drauanterne holdte den beste Platz,
Soldaterne vilde ey lide den tratz,
De veldit her for saa tycke,
Mange oc blaa, som Skyen hin graa,
De vilde ey lade sig trenge fra,
Men helder Voffue den lycke.

361

De stormet Platzen oc trengde sig ind,
Oc fløyge om anden som Huirril Vind,
De actid ey hug eller fare,
Den ene hand holdt den anden drog,
Den tredie hand slap, den Fierde hand slog,
Saa skiff te de deris Vare.
Somme fick nogit, oc somme fick lit,
En huer hand fant vel hieme til sit,
Huad Marckedit meest monne giffue,
Slig Spilfectning gaff den meenige Hoff,
Stor Kortuil oc Lyst med Jørl oc Roff,
Men mand der lystid at bliffue.

Der Taffel vaar holden, lod Kongen biud' til
At Stenderne skulde, før skilzmys oc skil,
Hans Gester paa Raadhusit være,
Oc lod berede med all sin Sag,
Et kostelig Pancket den samme Dag,
Med Kongelig Pract oc Ære.
Oc lod hen mit oppaa det Thor,
Huer det for alle Mands Øyen vaar,
Et Fyruerck stille i giere,
Med *Colosser* oc Piller hen i en Ring,
Elephanter, *Cameler* oc anden slig Ting,
Med døde Corper oc mere.
Racketer her om, huer i sin sted,
Smaa oc stor fem tusinde leed,
Som mand saa ey skønner føre,
Saa stillid sig ind den meenige Mand,
Leerde oc Læge huer effter sin Stand,
Til Kongen hand lod sig høre.
Med Tromme, Trommeter oc anden slig skrig
Oc kom hen fore saa Førstelig,
Med *Printzen* den hyllede Herre,
Med Dronning, Fru Moder oc gandske Hoff
Ridder oc Suenne som tyckeste Skoff,
Der kand vdi Landet være.
Saa rycte de ind, de Gester fulde med,
Dem bleff beskedet tractering oc sted,
Oc det vdi Førstelig maade,

362

Pancket hen offuer bod' Dug oc Disk,
Saa skiencktis der i den Win saa frisk,
Oc Venner sig finde lode.
Winen gaff verme oc Venner sin Lyst,
Der quegidtz ved bod Hierte oc Bryst,
Den Glæde lod sig da kiende,
Det vaar den tid oc frydefuld Dag,
Guds, Rigens, vor oc vor Børns Sag,
Vaar lykkelig kommen til ende.
Thi glædde huer sig med Konge oc Land,
Med Rigens Herrer oc meenige Mand,

Som den tid vaar der til stede,
Midler stack *Bacchus* sig ibland,
Med Glasze oc Beger aff Haand i Haand,
Til Tiden oc Timerne skrede.
Der Afftenen kom oc Solen gick need,
Oc Mørckid faldt ofuer bod' Folck oc Sted,
Saa lod mand det Fyruerck tende,
Det fanget sagt an jo meere oc meer,
Med Ild oc Lue oc Løszninger fleer,
At lade sig gruelig kiende.
Det haffde sin Tid oc holdt sin Reed,
Oc skiød den Ild saa vide aff leed,
Vnder klariste Himmel oc Høyge,
Hand foer hen op med hast oc ijl,
Som det haffde værít den rindende Pijl,
Langt høyer end nogen kunde øyge.
Oc stillis omsiger vdi sligt Verck,
Oc bleff med tiden saa mectig oc sterck,
Saa Himmelen stod i Lue,
Det lumrid oc laassed' allen sted,
At Jorden oc Byen den rystede ved,
Oc huer Mand tog til at grue.
Mand vndrit at nogen Menniskis Haand,
Slig Gierning anrette oc stille kand,
Oc holde den Dag i raade,
Somme saae sligt for Øyen lyst,
Oc somme lagde det dyber paa Bryst,
Betenckted' i mange maade.
Huur Herrerne fordum slig Gierning har stiftt,

363

De vilde ey ene med saadan drifft,
Lade Kongelig Ære kiende,
Men der vdinden aff høy Forstand,
Erindre sit Folck oc meenige Mand,
Naar gode Nat vaar for haande.
At de vdaff slig vnderlig ting,
Skuld' lade sig rinde i Tancke oc Sind,
Huur Verden oc all hendis ære,
Huur vi vort Leffnet oc all vor Tid,
Vor Herlighed, Pract oc all vor lid,
De monne forgengelig være.
Verden hun stiller sig vel herfor,
Med *Colosser* oc driffuer oc anden slig kor,
Det varer saa stacket en tide,
Hun spiller der inden saa vnderlig,
Den vendis oc suinder saa hastelig,
Paa hende er intet at lide,
Naar Lycken hun ganger til vill' oc vild,
Saa tendis oc yppis vor Lyckis Ild,
Den skinner hen vd saa vide,
Vort Velde vort Naffn ganger vide aff ry,
Oc stier hen op vnder høyeste Sky,
Oc høris paa alle side,
Der fylger med stor Larm oc Roisz,
Som Skudt oc Karto naar de ganger løsz,
Oc er dog kun bulder oc fare,
Saa vnder den practig' oc høye act,
Er megen Vmag oc Møde hen lagt,
Som tuinger vor Alder oc Aare.
Oc som det Fyruerck snart farer bort,
Saa løber oc Tiden gesuind oc kort,
Wi kand det ey selffuer besinde,
Vor Styrcke, vor Mact, vor Deylighed,
All Verdens Glæde oc Herlighed,

De monne alt til sig finde.
Oc før wi acte oc tencker oss om,
Da er den gammel graa Alderdom,
Indgested til oss i Gaarde,
Vor ild, vor styrcke, vor helbred oc mact,
Det er da bleffuen saa ringe oc suact,

364

Wi grue der selffuer fore.
Der gelder ey sterckiste Stytte oc Steen,
Ey Elephantz styrcke mod Alderdoms meen
Men teeris aff tidtzens Lue,
Oc før wi tencke oc vide der aff,
Da er wi vdblusit oc leggis i Graff,
Saa lidet vor Mact monne due.
Naar Natten er skreden den Dag skinner for
Det Fyruerck er henne i Afttis vor,
Der aff er ey meere at finde,
End skidne Patroner oc Stycker smaa,
Dem skiøder oc passer mand lidet paa,
Oc acter der om vel ringe.
Wi tencke vel Verden skuld' være oss huld,
Men naar wi er lagt vnder Sorten muld,
Oc borte er Liff oc Dage,
Da actis ey om voris Gierning oc Graff,
De glemmis saa snart oc døer hen aff,
Med Gierning oc megen wmage.
Thi er det kun falsk oc daarlig lid,
At sette paa Verden sit Haab oc Lijd,
Oc lade sig aff hende daare,
Med megit mere det Folck rand ind,
Oc løb dem vide i Tancke oc Sind,
Som Fyruerckit bar dennem fore.
Thi tenckte de alle saa stille ved sig,
At elske den Gud vdi Himmerig,
Som euig oc altid mon' bliffue,
Ære sin Konge oc Sønnen med,
Oc skicke sig vel vdi allen sted,
Den Stund de vor vdi Liffue.
Der med toge de til Glasze oc Fad,
Oc giorde sig alle fin, lystig oc glad,
Til Natten den monne dem minde,
Saa ynsked de Kongen fem tusind leed,
Dronning oc Printz huer i sin sted,
Med frydefuld Hu oc Sinde.
Lycke oc Raad med Seyer oc Hel,
Det Euig oc altid, at gaa dem vel,
Vor Riger til glæd oc fromme,

365

Giorde saa deris Afskeed, oc skildis der fra,
Den Himmelske Gud det vide maa,
Naar de saa sammen vil komme.

DEr effter holt Kongen sin Herredag,
Skicked Low oc Rett vdi huer mands sag,
Oc stillid all tingist i lauffue,
Der det nu altsammen danned oc skeed,
Holdt huer sig der fra effter leilighed,
Hiem til deris Husz oc Hauffue.
Der Landet nu spurde huad ende det fick,
Huor lyckelig det effter ynsken gick,
At mand nu haffde oc viste,
En hyldet Herre med Dag oc Aar,
At stande vor Børn oc Rige faar,

At de skull' ey modgang friste.
De tackede Gud vaar glade oc fro,
Oc loffuid oc suor ald der paa,
Om de den Dag vaar i Liffue,
Da skulle de holde i alle Kaaer,
Som det nu sagt oc loffuid vaar,
Oc *Printzen* den Crone giffue:
Oc giorde der hosz deris Hiertis Bøn,
At Konge oc Printz bode Fader oc Søn,
Motte lenge vel leffue oc lide,
Kongen hand selff vdi mangel skiøn Dag,
Motte styre sin Landis oc Rigers sag,
I vor oc tilkommende Tide.
Oc *Printzen* at voxte i Naade oc Aand,
I Alder oc ynde hosz Gud oc Mand,
Oc bliffue en mechtig Herre,
At slecte sin' Fædre i Lycke oc Raad,
Oc giffuis aff Gud baade Held oc Daad,
Den Kongelig Crone at bere.
Vort Rige mott' staa vdi ro oc fred,
Voris Børn oc Børnebørn glædis der ved,
Oc oss den Herlighed vide:
Her kunde saa hylidis i Jorderig,
At wi mott' Cronis i Himmerig,
Der glædis til euig Tide.

366

ODE PARENETICA ET GRATULATORIA.

AD
REGNUM, REGIAM
DOMUM, REGEM, ELECTUM
Principem et singulos im-
perii Danici ordi-
nes.

WELuore dig Danmarck, med ald din Egn,
Du mechtig oc deylige Blomme,
Gud lader dig kiende sin Naade oc Seign,
Arbeider dig alt til fromme.
Du søgte saa vide for nogen Aar,
Huor du dine Konger skuld' finde,
I *Pomeren, Bayren* oc *Oldenbor*,
Den Vmag faldt dig icke ringe.
Din Naaboer saae du vaar saa glap,
Oc togst mange fremmede Herre,
Den ene hand fattid, den anden hand slap,
Det lod sig see lenger oc verre.
Som Musen hun gnafuer bod' Ost oc Brød
Naar Katten er ey i Gaarde,
Saa plockid dig Naboerne i hin stød,
Naar de saae ingen Fare.
Dine Landbo haffde ey hell oc frest,
Paa Husz, Hiem, Liff eller Eige,
Men leffde som vsicker Biørn oc Beest,
Der huile i Ørcken leige.
Nu haffuer Gud skenckt dig en Kongelig Roed
Den voxer jo lenger oc mere,
Før Faderen døer er Sønnen paa Foed,

Som kand din Crone vel bere.
Oc sider nu som en Perle i Guld,
See vide i andre Rige,
Huur Førster oc Naabo er anden vhuld,
Oc ingen kand dem forlige.
Huur *Polen*, huor *Muscho* oc Tydskland oc saa,
Nu ligger for Bøsse oc Pile,

367

Oc huer hand legger sin Vind oppaa,
Den anden at offuer ile.
Huur nu er mange i Christenhed,
For liden fordeel oc ringe,
Setter op Liff oc alt det de veed,
At de den Skandtze kand vinde.
Oc huor icke er end aabenbar Krij,
Saa kand mand dog Freden ey nyde,
Der sticker forinden all Forræderj,
Det Gud maa selffuer fortryde.
Som oss huer Dag for Øren er,
Oc voxer jo lenger oc meere,
Og seer sig til en ynckelig fer,
I andre Lander oc flere.
Huur Ild oc Brand med Blod oc Mord,
Regerer vden all Ende,
Forvuster Landen til sorten Jord',
Med megen oc stor Elende.
Oc alt huiler du saa rolig oc frj,
Som Skibit i tryggeste Haffne,
Gud vender fra dig all Orloff oc Krj,
Oc føyer dig alt til gaffne.
Hand haffuer beskantzit dig runden omher,
Med mechtige Suogrer oc Geffue,
Saa der vden Gud slet ingen er,
Dig Mecter at effterstreffue.
Din Konge hand merer din Velde oc Mact
Hand bygger din Slot oc Feste,
Oc haffuer din Lycke i sicte oc act,
Oc danner dig alt til beste.
Oc nu hand sider i feigriste floer,
I Kongelige Pract oc Throne,
Da lader hand kore i vnge Aar,
Sin Søn til Kongelig Crone.
Forsørger dig alting paa rede Haand,
Før du der til monne trenge,
At du med alle dine Grendser oc Land,
Kand lide baad' vel oc lenge.
See til du legger ald sligt paa Sind,
Oc tacker din Himmelske HÈrre,

368

Oc vender der an din flid oc Vind,
Din Konning at tiene oc ære.

VELuore dig oc du Kongelig Blod,
Kong *Gyttrichs* Eddelig Stemme,
Som fester i Rigit saa dyb en Rod,
Oc monne dig huer Dag fremme.
Wi seer huor Gud vender altingist om,
Høy Byrd haffuer oc sin Knæge,
Giffuer andre sin Land oc Herredom,
Med ald deris Gods oc Eige.
Polen, *Prytzen* oc anden flere Land,
Maa nu slig skeffne forsøge,
Dem haffuer ald fremmede Herrer i Haand,

Oc maa dog lade sig nøyge.
 Men see huor Gud fra første Tid,
 Fra *Adam* til disse vor Aare,
 Med synderlig forsiun oc vnderlig lid,
 Monne dig saa Naadig beuare.
 Hand lod din Fædre i fordum tid,
 Med *Dan* fra *Danmarckis* Rige,
 Beskermid dem stedtze oc vaar dem blid,
 Oc holdt den Stemme ved lige.
 Endog mand meener det Kongelig Blod,
 Som Rigit mon' fordum beside,
 Det fald slet aff oc gick vnder Fod,
 I Dronning *Margretis* tide.
 Men huem som acter den Slecte red,
 Fra første Anfang til ende,
 Saa finder mand det fast anderled,
 Thi Stammen monne sig vende:
 Hen fra Kong *Gyttrickis* Daatter bold,
 Som Kongen aff Saxen feste,
 Fra dennem er Børn saa mangefold,
 Oc Stammer heldst aff de beste.
 Det *Ringelhiems* Husz er siden paa reed,
 De *Oldenburgs* Herrer med ære,
 Aff dennem er kommet (som alle vel veed)
 Den Mectig oc Høybaarne Herre.

369

Kong *Christen* den Første som Gud oss aand
 Der Kong *Christoffer* affdøde,
 Aff Bayriske Stamme den sidste Mand,
 Oc *Valdemars* mectig afføde.
 Kong *Christian* bleff en Herre saa bold,
 Elskte Gud, sine Mend oc Clærcke,
 Thi gaff oc Gud hannem Velde oc Vold,
 Formered' hans Landemercke.
 Hen offuer den Norde Verdens tract,
 En Konning derinden at være,
 All *Danmarcks*, *Norgis* oc *Suergis* Mact,
 Tre Kongelig Croner at bære.
 Hans Ecteskab gaff hannem to Sønner i vold
 Kong *Hans* oc *Fredrich* de hede,
 Kong *Hans* fick Rigit oc Herre Skiold,
 Oc *Fredrich* det Hertug Seede.
 Oc haffde Gud vel i Sinde oc Act,
 Kong *Hansis* Æth Riget at giffue,
 Men der hans Søn Kong *Christiern* fick mact
 Saa blodgerig monne hand blifue.
 Thi bleff hand Gud oc huer Mand leed,
 Hand motte aff Rigit rømme,
 Saa kom Kong *Frederich* vdi hans sted,
 Fick siden det Herredømme.
 Hans Søn Kong *Christen* fick Crone oc Land,
 Med møde oc megen vmage,
 Rensit Kircken oc Rigit med mectig Haand
 Oc grundit saa alle sin Sage.
 Kircken paa Lærdommen Christus befoel,
 Sit Rige paa Retten hin rene,
 Thi krefftid oc Gud hans Kongelig Stoel,
 Oc gaff ham ey Rigit alleene.
 Men ocsaa deylig' oc mectige Børn,
 Hans Rige kunde beside,
 Kong *Fredrichs* lige vaar aldrig tilførn,
 Hans Naffn det stander saa vide.
 Hand sette bod' sit oc Rigens Lijd,
 Oc haab til Christum alleene,

Thi vaar oc Gud hannem altid blid,
Der gick hannem intid til meene.

370

Men øygte sin Crone oc hialp paa Fod,
Alle Stender i Rigit bygge,
Oc vaar dennem som en Fader god,
De sad vnder ham saa trygge.
Gud signed' ham bode med Daatter oc Søn
Som sig nu vide beside,
Oc skandtzer vort Rige oc meerer hans Køn
Til vor oc næruerende Tide.

SEe her du Eddelig Konge Blod,
Huor Gud monne dig beuare,
Saa mangen Stamme hand falde lod
Fra første til disse Aare.
Mangen er ødt oc mangen har fløt,
Oc mangen er lagt vdi Mulde,
Men du leffuer vnder Guds skerm oc skøt,
Bistandig som rødste Gulde.
Dig skader ey Alder, Tid eller Aar,
All Verden pleyer at tuinge,
Men leffuer men Himmel oc Jord de staae,
Oc kand det ald offueruinde.
Oc som det ey findis i Christenhed,
Lader dig oc dine beholde,
Halff tredie tusinde Aar paa reed,
Den Danske Crone i volde.
Oc som den ene Æth falder hen,
Som Tiden oc Aarene kreffue,
Saa voxer i steden en anden igen,
Som der skal raade oc leffue.
Besidder nu saa dit Fæderne Land,
I Rolighed, Lyst oc Glæde,
Oc gifuer oss mangen skiøn Konge oc Mand
Bode Fader oc Søn paa rede.
Du voxer oc blomstris som Rosen paa quist
Oc fremmer dig mangelede,
Dig signer oc meerer den Himmelske Christ
Oc kreffter dit Kongelig Sæde.
I Byrd, i Dyd, i Velde oc Mact,
I ynde hosz Gud oc Alle,

371

I Fred, i Effne, i Ære oc Act,
All Lycke mon' dig tilfalde.
Thi leffue nu vel oc lide nu vel,
Oc sprede dig vd saa vide,
Hen offuer ald *Danmarckis* oc *Norriginis* skel,
At bliffue der allen tide.
Vox til vdi Stamme oc Dydelighed,
Din Himmelske Gud at dyrcke,
Saa skal hand hen vdi tusinde Leed,
Din Kongelige Throne styrcke.

DErfore vel dig *Danner* Konge bold,
Som nu monne Cronen beere,
Gud haffuer dig giffuet i mact oc vold,
Din Faders Riger med ære.
Dem zirer oc pryder du mangeleed,
De styrckis paa alle side,
Oc stander dem for vdi Feyde oc Fred,
At de vel stande oc lide.
Den vnge Verden oc Børn saa smaa,

Lader du optucte med ære,
Oc koster oc voffuer der megit paa,
Mand kunde dem vel oplære,
I Gudfryctighed oc Dulighed,
Gud, Riget oc huer til gode,
At Handtuerck oc Konster kand mangede,
I Riget her komme paa Fode.
Din Kircke oc Lærde haffuer du i sict,
Guds Ord oc Ære kand bliffue,
Helligt oc reent, vden Menniskens Dict,
Oc hannem sin Ære giffue.
Du fører oc bringer oss ocsaa paa Fod,
Det mange Konger lod bliffue,
Vor Danske Driffter oc Konge Blod,
Som oss kand Cronicken giffue.
At Kongelig Stamme oc Mandelig Drifft,
Kand komme all Verden for Orde,
Oc det befattis i Pen oc Skrifft,
Huad de vdi fordum giorde.

372

Din Adel oc Almu stander du saa for,
At alt vendis dennem til gode,
Handtuerck oc Vandel stiller du vdi flor,
De komme huer Dag paa Fode.
Din Slot de festis, din Byer ocsaa,
Staffens for vden all ende,
Med meget Meer mand lader bestaa,
Som alle kand see oc kende.
Men det er dig ære, rosz offuer rosz,
Du elsker saa Gud oc vor HErre,
At hand giffuer dig den glæde der hosz,
Du seer din Børn med ære.
Oc vil beuisse det Naadelig,
Hand David i fordum jette,
Naar Aar oc Alder vil feigle dig,
Saa vil hand din Søn opsette.
Oc feste Riget vdi hans Haand,
Hosz hannem oc hans at bliffue,
Oc hand (siger HErren) skal være min Mand,
Oc ieg hans Fader i Liffue.
Om hand aff suaghed kand sig forsee,
Saa vil ieg ham Naadelig quiste,
Oc hannem dog Naade oc Miskund bethe,
Hand skal mig aldrig miste.
Hans Husz, hans Crone oc Kongerig',
Skal varig oc stadig bliffue,
Oc fylge hans Æth euindelig,
Men nogen Mand er i Liffue.
Det er stor Glæde at tencke der paa,
Guds vnderlig Naade er store,
At hand er din Æth for Riget skal staa,
Naar wi er end lagd vdi Jorde.
Oc nu i leffuende Liff oc Tid,
Fuldriffuer den Sag vdi gere,
Den grunder med Hylding oc anden slig lid
Wryggelig fast at være.
Den Hylding binder her sammen i Baand,
Aff inderste Hu oc Sinde,
Vor *Printzis* oc gode Mends Hierte oc Haand,
Den Stund de Liffued kand vinde.

373

Hans Adel, hans Lærde oc meenige Mand,
De ere nu Guds oc hans eigne,

Slet ingen i Verden dem skille kand,
Paa Loffue oc Lofftens vegne.
Oc som purt Guld det smeltis i Kar,
Oc det løber alt til hobe,
Saa smeltis oc i dette Vall oc Kor,
Tilsammen den Danske Loffue.
Oc som der ingen ald Verden omkring,
Det Guld kand skede oc skille,
Saa kand oc ingen Verdens ting,
Den Loffue oc Løffte spille.
Ey Thoche, ey Black, ey sorte Ploff,
Som vaar deris Herrer vtrygge,
Ey Clemmend, ey Norby, faa tijd eller loff,
Det ringist at driffue til rygge.
Herr' Sthen maa ride i dybeste Dall,
Oc der sine Bønder vdbiude,
Men dette vor Kaar oc Kongelig Vall,
Kand hand oc ingen Mand bryde.
Men som den haardiste Hald oc Steen,
Bestaaer mod Vind oc Voffue,
Saa skal oc bestaa, foruden ald Meen,
Den Eddelig *Danske* Loffue.
Vor Loffue, vort Løffte oc Kongelig Roed,
Skal voxer io lenger oc meere,
Oc føre oss mangelen skøn Herr paa Fod,
Som skal voris Crone bæere.

VELuore oc *Danmarckis* Adel oc Raad
Med mangelen skøn Slect der inde,
I vaare de første i Anslag oc Daad,
Som HERRe Gud gaff i Sinde.
At væle oc kore vor Eddelig *Printz*,
Men Faderen er vdi Liffue,
Gud ære oc tack i bliffue til sindtz,
Hannem Kongelig kaar at giffue.
I haffuer der med forsørgit vort Land,
Oc styrckid det Kongelige Sæde,

374

Bekrefftid jer Frihed oc Eddelig Stand,
Eder oc eders Børn til glæde.
Tilbundit jer Kongens Hierte oc Sind,
Med alle hans Slect oc Suore,
Oc ødit oc dødit alle de Ting,
Som før besuerlig vore.
Nu skal icke Clemmend, ey Vendelbo pig,
Ey Greffuen med alt sin Skare,
Ey Indbyrdis Had legge nogen i lig,
Oc sette vor Land' vdi fare.
Men nu skal i huile i roe oc mag,
Oc nyde ald Landtzens gode,
Haffue Lycke oc fremgang i allen Sag,
Oc komme huer Dag paa Fode.
Oc bæere med ære det Verdslige Suerd,
HERRe Gud gaff eder at raade,
Ære vor Konning, oc haffue dem kier,
Som trenger fast til jer Naade;
Med Adelig Mod, med Liff oc Blod,
Beskerme vor Fæderne Rige,
Handtheffue oc hielpe huer erlig oc god,
Som sig lader raade oc sige.
Oc tage det Onde aff Israel hen,
Som Guds oc vort Rige forstørre,
De Fromme oc Gode kand leffue igen,
Et Christeligt Leffnit føre.

At i med Velde bod' Ære oc Gods,
Oc Adelig Byrd oc Stemme,
Kand daglige voxe med Ære oc Rosz,
Eders Slect formere oc fremme.
Opfyldte vort Rige med Adel oc Byrd,
Ey Adel oc Byrd alleene,
Men Ære oc Dyd, som Rigit har styrd,
Fra først den det kom paa Beene.
Nu haffuer i Konning; nu haffuer i Godtz,
Nu haffuer i Gud oc Ære,
Eders Byrd oc Børn at leffue hosz,
Oc ald det Landit kand bæere.
Eder Tiener oc Neyer den meenige Mand,
Huer føyer sig effter jers Ville,

375

Oc alt huad Lycken den giffue kand,
Det monne hun eder tilstille.
Thi frycter Gud, tencker fattig Mandtz sag,
Lader Lycken jer aldrig beuege,
Saa skal i leffue i mangen skøn Dag,
Beholde jer Act oc Eige.

VELuore vor Lærde oc Geistlig Stand,
Med meenig' *Prælater* oc Præste,
At dennem er kommen den *Printz* til haand
Dem alting kand vende til beste.
Forsuare oc styrcke Guds hellige Ord,
Fra den Wgudelige Skare,
Som vaar til freds med Suerd oc Mord,
At gjøre hans Kircker bare.
Nu skal icke Menniskens egen fund,
Som før vdi for dum tide,
Formørcke vor Saligheds rette Grund,
At wi skulle søge den vide.
Nu skal ingen Daarlig' i Verden til,
Oss sette Briller paa Øyge,
Ingen med Anslag oc listige Spil,
Til fremmede Lærdom oss bøyege.
Nu skal ey *Calvinus* den skallede Mand,
Med alle sin skallede Lære,
Ey andre (de gjøre sig huad de kand,)
Oss vende fra Gud vor HERre.
Men Konge oc *Printz* som Kircken gaf koer
De skulle oss der for skytte,
Oc holde oss saadan hen vden for,
At de vdi Riget ey flytte.
Beuare oss fra all Offueruold,
Oc alle dem Præster hade,
Oc slaa dennem med Guds vredis Skiold,
Som spottelig om dem lade.
Oss vocte fra *Cyclops* store Affkom,
Som dømmet om Gud saa ilde,
Oc vender der an deris Herredom,
Hans hellige Hiord at spilde.

376

Holder Kircker oc Præst for spille Fugl,
De maa deris Daarer være,
Oc riffuer fra dennem, som glubende Vlff,
Det de skulde sig med nære.
Fra dennem med *Aman*, forfører der' Sag
Mand skulde der' rencke stecke,
Kappen oc Staff oc Veyen oc Dag,
Vaar nock til dennem at legge.

Fra dem som spottelig dømmes oc meen,
Oc lader sig Daarlige tycke,
Det vaar ey skade, bod' Tempel oc Steen,
Vaar slagen i smul oc stycke.
Kunde de faa Godtzit som der følger med,
De lode Gud gjerne springe,
Oc toge langt heller vdi den sted,
Det dem vdi Tasken kund' klinge.
Med mange slig flere, som megit er beer
Begræde, end her beskrieffue,
Huis velde er dempid oc gielder ey meer,
Skal ingen til skade bliffue.
Aman er hengd oc *Cyclops* er død,
Ulysses oc *Hester* de leffue,
Assuerus hand hielper sit Folck aff nød,
At ingen der effter maa streffue.
Xerxes den Anden er kaarit igen,
Naar *Artaxerxes* maa huile,
Saa haffuer Guds Kircke oc der en Ven,
Som hun tør aldrig paa tuile.
Saa glæde dig nu du lille Hiord,
Med alle dine Clærcker oc Lærde,
At den haffuer fanget bod' Vall oc Koer,
Som HÈrre Gud dig beskerde.
Hans Herr Fader loffuer med Mund oc Skriff
Ved Kongelig Tro oc Ære,
At alle din Friheder i huer Stifft,
De skal wbrødelig være.
Dig Naadelig holdis, ved Heffd oc Mact,
Ved ringeste Punct oc Pricke,
Oc naar vor *Printz* fanger Crone oc Mact,
Saa vil hand det oc samtycke.

377

Thi beder i Clærcker, som Gud eder bød,
For Kongens Søn oc hans Rige,
Hand Naadellig vilde i aldskiens Nød,
Dem styre oc holde ved lige.
Beuare vor *Printz*, giffue Lycke oc Hell,
Oc meere ham i det Gode,
At hand motte leffue, bod' lenge oc vel,
Oc komme med Tiden paa Fode.
Saa wi oc vor Børn ved slig Frihed,
Som Gud oc Konger de giffue,
Motte styrckis, fremmis oc glædis der ved,
Men nogen Mand er i Liffue.
Oc nu ald Verden leffuer i Duesz,
Oc faa ved aff Gud at sige,
Vort *Danmarck* kund' være et *Abrahams* Husz,
Oc *Israëls* mechtige Rige.
At naar andre Kircker med Klammer oc Kiff,
Med skendige Skriffter oc groffue,
Søger hin anden paa Lempe oc Liff,
Oc Lærdommen stander i voffue:
Wi kunde da huile saa stille oc quer,
Som Skibet i tryggeste Haffne,
Ey Suermerj, Oprør, oc anden slig Feer,
Oss skade for ringeste auffne.
Men som *Halciones* vide fra Land,
Samler sig smaa sticker til hoffue,
Oc der vdi Vinter oc vildeste strand,
Blant sterckiste Vind oc Voffue.
Huiler oc roer saa tryggelig,
Forinden sin lille Rede,
Oc ligger sin Vnger saa vnderlig,

Oc oxler der manglede:
Wi kunde saa mit blant Bøllen hin blaa,
Her Norden ved Verdens ende,
Oppaa voris Øer bod' mectig oc smaa,
Den Himmelske Gud ret kiende.
Oc her ibland driffuende Storm oc Vand,
Oppaa disse Danske Strømme,
Bestaa denne Verdens mange modstand,
At den motte for oss rømme.

378

Her bygge (som Fulen) blant Klipper oc Steen,
Vor Gud oc hans Kircke en rede,
Huor den foruden all fare oc meen,
Kand haffue sit Nest oc Sæde.
At wi som ere Guds fattige Børn,
Wi kunde huile der inde,
Som Vngen vnder den mectige Ørn,
Forinden vor *Printzis* Vinge.
Oc som den Ørn med frien Mod,
Med Flucter oc Kløer hin stiffue,
Slaaer dem Mectige need vnder Fod,
Hans Vnger vil fra hannem riffue.
Hand kurer, hand quæger, hand vermer dem,
Vnder bariste Bryst oc Hierte,
Forsørger, føder oc drager dem frem,
Beuarer dem fra all smerte.
Saa er oc vor Kirckis Haab oc Lijd,
Nest Gud sin høyeste HERre,
Vor *Printz* hand skal vdi allen tijd,
Hendis Fader oc Moder være.
Affskaffe Straffe oc dempe dem need,
Som hende vil øde oc hade,
Hielpe oc styrcke dem mangleed,
Der hende skal lære oc raade.
Findis der stundum (som der vel gjør,)
Hosz mangan vel stor Vsemme,
Huorfore Guds Kircke tijt ilde hør,
Med groffue Laster oc slemme:
Da vil hand tage den vissen Græn hen,
Oc mildelig den affbryde,
Den grønne som sider oc voxer igen,
Hand skal det aldrig at nyde.
Hand vil oc haffue til Sind oc Hu,
At de maa Christelig leffue,
Med *Constantino* riffue i thu,
Ald klammer oc klagmaals Breffue.
Oc kaste saa offuer den Geistlig Stand,
Som Keyseren fordum gjorde,
Sin Kappe oc Decke med Faderlig Haand,
At ingen den røhre torde.

379

Saa skal da *Pietas* springe herfor,
Som Blomster aff grøniste Quiste,
Formeris oc voxer saa Aar fra Aar,
I Kircken oc huer Mands Bryste.
Oc som liden Vrt vnder høyeste Træ,
Forinden hans Naadis Vinge,
Saa rolige stande i Ly oc Læ,
At ingen Mand skal dem tuinge.
Saa skal da Guds Vilie i Jorderig,
Skee som vdi Himmelens Throne,
Oc wi effter dette Forgengelig,
Beholde Saligheds Crone.

VEluore dig oc vor Meenighed,
Med Burger oc Adel Bonde,
Gud gifue dig Naade fem tusind Led,
At du oc ret acte kunde:
Huur Gud hand mildelig handler med dig,
Aff Faderlig Gunst oc Naade,
Acter Tid oc tarff forsictelig,
Forsørger dig offuermaade.
Dine Fædre haffuer for stackid smagt,
Huad Konge skiffte mon giffue,
Huur det haffuer mangen Nederlagt,
Berøffuid dem Gods oc Liffue.
Haffuer slagit din' Byer oc Festninger need
Skild Bonden ved Arffue oc Eye,
Oc gjorde dig huer Mand hadig oc leed,
Wfællig paa alle din' Veye:
At du fast neppe kom der fra,
Saa reffuen, blodig oc ringe,
Som vildiste Due, der Høgen mon slaa,
Med blodige Feire oc Vinge.
Sligt skede din Fædre; men see til dig,
Huur Gud betimelig tide,
Nu handler forsiunlig oc Naadelig,
Du skalt sligt aldrig lide.
Hand giffuer dig oc din Konge i vold,
Nu inden sin feigriste grøde,

380

Saa deylig en *Printz* oc Herre bold,
Dig vocte skal fra den møde.
Før Faderen falder, er Sønnen reyst,
Nu voxer i Gud oc ære,
Før wi tiltrenger er Kongen keyst,
Som skal voris Crone bæere.
Som Lencken hun samler sig Lid i Lid,
Oc den kand ingen Mand bryde,
Saa samlis her Fader oc Søn paa reed,
At wi skulle Freden nyde.
Thi fryde dig nu Borgemester oc Raad,
Som skal den Menighed styre,
Nu haffuer du Konge, nu haffuer du Daad
Som letter din store Byrde.
Hand hielper Lowen, gjør huer Mand Ret,
For Oprør tør i icke frycte,
Vil nogen være, saa løsz oc let,
At Vrette det i samtyckte.
Hand lærer dennem saa lettelig,
Bode Gud oc Øffrighed ære,
Betiden at suecte oc stille sig,
Om de vil ey fare værre.
Saa kand i nu vnder fredelig Ro,
En lofflig *Politi* holde,
Baad' Fattig oc Rige vel sammen bo,
Med alt det de haffue i volde.
Glæd dig oc meenige Handuercks Mand,
Skalt du end skatte oc skylde,
Oc søge din Næring vide om Land,
Saa monne du dig nu hylde.
Den dig skal skerme fra Orloff oc Krij,
Fra Fiendens vold oc velde,
At du kand vandre secker oc frij,
Huur Varen dig best vil gelde.
De *Vendiske* Steder oc *Norby* med,
De *Vitalianer* oc flere,
Maa dig nu lade i allen sted,

Saa tryggelig hen passere.
Dine Porte, Din Vold, din Skandtzer, din Graff,
Dem skal mand ey mere bryde,

381

Du skal derinden din Handel oc Lauff,
Din Skraa oc Herlighed nyde.
Huad fremmid tilforne, ved adskillig fund,
Aff Rigernis Næring oc beste,
Haffuer nyttid oc brugt, saa mangen stund,
Oc værid dig skadelig Geste.
Det seer du huor din Konge god,
Dig vender til fordeel oc gaffne,
At du skalt ocsaa komme paa Fod,
Oc mere dit Gods oc stauffne.
Din Frihed dig holdis, oc loffuis her meer,
Med *Printzen* som du monne kaare,
De skal dig aldrig leggis neer,
Ey giøris dig der i skore.
Saa du nu sider i Fryd oc Fred,
Forinden din Røde tage,
Voxer oc truffuis mangeleed,
At ingen giør dig wmage.
Som Hiorten hand spiller secker oc frij,
Forinden den Diure Hawe,
Saa sider du vnder din Kongis Ly,
Din Sag falder vel i Lauffue.
Hiorten hand haffuer bod' Græsz oc Vand,
Oc spiller der med sin Vie,
Saa haffuer du alt det der orffuis kand,
Til lenge oc vel at lie.
Thi frycte nu Gud, haffue Kongen kier,
Dig nære med Gud oc ære,
Saa est du lycksalig bode her oc der,
For Verden oc saa vor HERre.

VELuore dig Bonde hosz Plofuen gaar
Som Jorden skal dyrcke oc bryde,
Endog du vaar icke i det Kaar,
Saa skalt du dog Hyldingen nyde.
Nu ere de Greffuer dreffuen aff Land,
Som dig før pleiget at plage,
Rytter oc Landsknecht dig vaar paa haand
De skal intet fra dig tage.

382

Din Oxe kand gaa i Skoff oc Marck,
Dit Korn ligger i din Lade,
Din Penge oc Godtz vdi din Arck,
Der paa giør ingen dig skade.
Nu tør du ey tage din Vaaben i Haand,
Ey Posen paa Bagen binde,
Ey vandre i Læding vide om Land,
Forlade bod' Husz oc Quinde.
Nu skal mand ey sende dig vidde oc brand,
Oc ey lade dig vdbiude,
Ey ligge vnder oben Himmel oc Vand,
Paa Trommen oc Bøssen liude.
Ey stillis i Marcken for Bøsse oc Pijl,
Oc lide der hunger oc vaade,
Driffuis oc jagis saa mangen Mijl,
Oc leggis tijdt vnder Fode.
Slaais oc slactis som anden Faar,
Lade Landit oc Byerne bare,
Trengis oc tuingis med bange Kaar,

Lang tid Aar effter Aare.
Nu skal mand ey see (som lenge tilforn,
Der huer sin Konge vild haffue)
Saa mangel Encke oc Faderløsz Børn,
Øde Husz oc døde Mands Graffue.
Men nu haffuer du bod' Konge oc *Printz*,
Nest Gud dig her for kand vacete,
Thi vær kun lystig oc let til Sindtz,
Oc slig din Lycke betracte.
Nu kand du side saa tryggelig,
Dig biere med Gud oc ære,
Forbedris oc æris mangfoldelig,
Oc dig vdaff Landit nære.
Vde oc inde i Fred oc Roe,
Din Verckning oc Auffl vdføre,
Oc soffue forinden din stauffn oc boe,
Saa sødelig paa dit Øre.
Nu ganger din Ploff paa huæde Land,
Som nogen kand best begere,
Oc haffuer alt huad du ynske kand,
Oc bliffuer alt lenger oc mere.

383

Din Effne voxer, som grønniste Træ,
Med deylige Blomster oc Blade,
Gud Croner dit Land som huer maa see,
Med Faderlig Gunst oc Naade.
Skoff oc Marck din Byer oc Land,
Din deylige Ager oc Enge,
Formeris oc voxer Aarlig i Haand,
Saa dig kand aldrig trenge.
Thi tack du din Gud oc giff hannem prijsz,
Oc lad dig sligt rinde i Sinde,
Som hand dig Aarlig oc Daglig beuijsz,
Oc lad det dit Hierte tuinge.
At tiene oc frycte den Himmelske Gud,
Oc høre hans hellige Lære,
Oc stille dig effter hans Ville oc Bud,
Din **Konning** oc **Prindtz** at ære.
At voxe oc meris i tarelighed,
Med Hierte, Gierning oc Orde,
I Tro oc Loffue oc Kierlighed,
Som *Danske* de fordum giorde.
At om den gamle Enfoldighed,
Vilde sig aff Kiøbstedden giffue,
Den vilde paa Landsbyen sette sig need,
Der stedtze oc altid bliffue.
At Dyd oc Ære med Fred oc Roe,
Kand zire vor bøgde oc pryde,
Oc Læge oc Lærde saa sammen boe,
Wi kunde Guds Naade nyde.

OC du vor Høyborne Herre oc *Printz*,
Som er voris Anfang oc Ende,
Gud lade dig leffue men nogen mand mindtz
Oc *Danmarckis* Crone hende.
Gud giff dig Kong *Schioldis* styrcke oc mact
Kong *Frode* den *Frede gods* Rige,
Kong *Ege gods* Hierte oc *Danebods* Act,
Blifue *Erich* den Vise hans lige.
Kong *Gyttrichis* Haand, Kong *Regners* mund
Kong *Hyldetandtz* Alder oc Aare,

384

Sancte Knud Kongis Anslag oc Grund,

Mod Gud oc hans hellige Skare.
Kong *Valdemars* Sind, med Low oc Ret,
At giffue oc holde ved lige,
Dronning *Margretis* Seyer oc lofflig forset
At skerme sit Fæderne Rige.
Kong *Christians* Held oc yndesomhed,
Blandt andre Konger oc Herre,
Kong *Hansis* milde Sactmodighed,
Kong *Frederichs* Tuct oc Ære.
Kong *Christian* den Tredies Lycke oc flijd,
I Kirckens oc Rigens Sage,
Guds Ord oc Cronen, med all deris lid,
At fremme i alle din Dage.
Kong *Frederich* den Andens Førstelig Mod,
I Fred oc i Feydis tide,
Din Herr Fader oc din Moder god,
At slecte paa begge side.
I visse Anslag oc Dydelighed,
At bygge dine Riger oc Feste,
At handtheffue Fred oc Rolighed,
Oc altid elske de beste.
I Mildhed, Fromhed oc Dydelighed,
Mod alle bod' Fattig oc Rige,
Oc saa i den Eddel Gudfryctighed,
Som Landen skal holde ved lige.
Med meget mere, som Pennen ey kand,
Saa kortelig her betencke,
En *Summa* at bliffue, en Konning oc Mand
Den beste *Danmarck* kand skencke.

DEr paa beslutte wi Hylding oc Kaar,
Oc ville i fremtiden giffue,
Naar Herr Fader trættis aff mange Aar,
Med dennem da bliffue i Liffue.
Crone oc Eble med *Scepter* oc Suerd,
Oc *Danmarckis* oc *Norragis* Rige,
Gud spare dig nu oc haffue dig kier,
At bliffue din Faders lige.

385

Wi motte saa kore i Jorderig,
Wi kunde vel leffue oc lide,
Oc koris aff Christ til Himmerig,
Der glædis til Euig tide.

ENDE.

Prentet i Kiøben-
haffn, hoss Henrich Waldkirch,
paa sin egen Bekostning, Oc
findis hosz hannem til
kiøbs.

*

386

387